

løgtingsvalið '90

Javnaðarflokkurin og ungdomspolitikur

Valevni Javnaðarflokksins

Jan Poulsen

Suðuroy

Jan Poulsen
valevni Javnaðarflokksins
í Suðuroy

Fyri at skapa trivnað fyri at ungdomurin kann fáa møguleika til útbúgving og arbeiði, er neyðugt at sett í gongd aftur ta menning innan útbúgving og arbeiði, sum fráfarandi samgonga hefur niðurbrotið.

Fráfarandi samgonga hefur bombað útbúgving, almannamál og menning annars 50 ár aftur í tíðina.

Treytirnar fyri menning í einum samfelag er, at geva ungdominum møguleika fyri útbúgving, so-

leiðis at hesir fáa hollan kunnleika til at virka í samfelagnum til gagn fyri alt tað fólk, ið her býr. Størsti trupulleikin í menningini av øgra ungdomi er og hefur altíð verið, at ov fáir møguleikar hava verið innan útbúgving av teimum 17 til 20 ára gomlu.

Tá javnaðarflokkurin sat við stýrisvøl, góvust møguleikar fyri eini miðvisari ætlan fyri at loysa skúltrupulleikar fyri okkara ungu.

Orsakað av at fráfarandi samgonga hefur spent skattaskrúvuna so hart, verður tað eitt ódnartak at fáa samfelagið upp á rættkjøl aftur, men eg ivist onga løtu í, at vit ungu í dag megna at taka hesa byrðu á okkum. Treytin er tó tann, at vit savnast um ein flokk, sum arbeiðir út frá tí miðvisu ætlan, at geva okkum ungu dirvi til at bróta upp um armar og fara til verka. Setast má á stovn nýggj útbúgvingarskipan fyri okkum ungu

við felagssteðisari og betri samskipan millum tær ymisku verandi útbúgvingar. Møguleiki skal gevast okkum ungu at seta búgv við biligum lánnum og má tí útvegast Húsálansgrunninum játtan á figgjarløgtingslógini.

Játtanin til Húsálansgrunnin er jú avtíkin av fráfarandi samgongu, soleiðis at grunnurin nú má virka sum ein vanligur banki við vanligari bankarentu. Við øðrum orðum koma tey ungu, sum seta

búgv, at sita fyri 800 kr. meira pr. mánaða. Hetta má tí broytast skjótast gjørligt og eri eg sannfurdur um, at bert javnaðarflokkurin, flokkur teirra ungu, kann fáa henda orskap í rætt lag aftur.

Ein annar kleppur um beinini á okkum ungu og annars teimum virkisfúsu, er tann tvungna uppsparingin, sum má avtakast beinanvegin.

Tað stóra ránið

*Fólkaflokkurin
Sambandsflokkurin
Tjóðveldisflokkurin
settu sær fyri at skerja
keypiorku pallebas og
fyri at skaffa pening til
veðhald, teir sjálvir
gjördu effektiv uppá
stripu!*

„Vit fara í landstýrið fyri vinnulivsins skuld. Ivist ikki í tí, segði figgjarnevndarformaðurin. Anfinnur Kallsberg, ið legði afturat, „Tað kemur at sviða inn í hvønn avkrók í hesum landi!“

Teir vildu hava palleba at gjalda øra gildið, ið teirra vinnulivshetjur hava hildið og halda.

Teir settu lógina um bundna uppsparing í gildi og krevja upp í 7 krónur av hvørjum hundrað yvir skattaskrúvuna, ið frammanundan fer við bróðurpartinum av øllum, ið tú forvinnur.

Og meðan teir reyv í reyv hava gjørt øll tjóðandi veðhald effektiv (við at fara í sjálvbodna líkvidation upp á stripu),

so hava teir „heilt lógliga“ flutt allan tókan og ikki tókan Palleba pening til teir bankar, ið hava figgjað teirra privatu vinnuvirki og skip við kassakreddittum út um alt rimuligt og lógligt mark.

Uppskriftin er so einföld:

Oyðslíð í vinnuni til dyrar bílar og summarhús, til feitar stjórar, ið ikki kendu sær hógv, fæddu til, at bankarnir komu í klemmu, og vinnan gavst at gjalda inn á kredittin.

Og ráðini vóru: Vinnan fór í sjálvbodna líkvidation, landskassaveðhaldini vórðu gjørd effektiv og Palleba-peningur streymaði úr landskassanum inn aftur í bankarnar.

Bankin hevði nú aftur

tókan pening (tín pening).

Hesin varð nú latin teimum, ið fóru í sjálvbodna líkvidation og gjördu veðhaldini effektiv (til at keypa aftur tey skip og tey virki, ið teir koyrdu í sjálvbodna líkvidation).

Bankunum tørvaði pening, stjórunum tørvaði pening: Tann pening, ið effektivu veðhaldini sambært galdandi lóg, ið hesir somu bankar høvdu kravt fyri í heila tikið at spæla við í sokallaða føroyska vinnulivinum: So stórt var álit bankanna á hesar, at teir settu sum treyt at fáa Palleba til kautionist, heldur enn feitar vinnulivsstjórar.

Og soleiðis ert tú, soleiðis eru vit, soleiðis eru Føroyar og føroyingar eftir tveimum árum rænd fyri milliðir.

Somu menn stovna nýggj feløg, við somu virkjum og somu skipum. Peningurin, ið kom inn fyri at fara í sjálvbodna líkvidation, tá veðhaldini gjørdust effektiv (hetta ið bert skuldi henda undantaksvis), hann varð latin aftur somu monnum i nýggjum feløgum at keypa somu virki, somu skip.

Nú er tað kortini vordið eitt sindur smartari: Í Runavík sita nú somu menn í trimum feløgum, eitt upprunligt og tvey

Valevni Javnaðarflokksins

John Smith

Suðurstreymoy

nýggj. Upprunafelagið, felag 1, átti skipini og virkið. Teir koyrdu skipini í sjálvbodna líkvidation og landskassin flutti effektivu veðhaldini í bankan. Somu menn stovnaðu felag 2, ið keypti skipini í fútarættinum, har bankarnir kanska sjálvir og við strámonnum „stýra“ boðnum upp á plass. Somu menn stovna felag 3, og so verður karusellin sett í gongd aftur. Felag 1, somu menn eiga virki.

Felag 2, somu menn eiga nú skipini og stovna felag 3, og hvi nú hetta? Jú, stóra takið er felag 1,

ið eigur virkið, ið hefur fingið tillutað fasta kvotu og í tí skili hefur fingið óført peningaligt virði. Skipini fara til fiskiskap og felag 2, ið keypti skipini í fútarættinum, landar nú fiskin til felag 3, somu menn, ið aftur selir fiskin til felag 1 (virkið), ið nú er farið at gjalda yvirpris fyri fiskin frá felag 2. Hesin yvirprisur fer í kassan hjá felag 3, ið soleiðis verður ført fyri at keypa felag 1 (virkið), tá somu menn koyra virkið í sjálvbodna líkvidation og bæði menn og feløg og bankar fáa aftur líkvidan pening, umframt yvirprisin á fiskinum, ið felag 1 nú má lata, umframt fær so bankin hendur á peningi fyri effektivu veðhaldini fyri virkið.

Smart, ikki?

Ja, hetta er faktisk høvuðssetningur teirra privatkommunistisku, høvuðssetingur fólkaflokksins, sambandsflokksins og tjóðveldisflokksins, ið fóru í Tinganes fyri vinnulivsins skyld.

— Og øll hoppaðu vit upp á gandaorðið sparingar.

Sum tit siggja, so var tað alt annað. Talan var um skipaða ræning.

Vit eru reyrvend, rænd inn at beinunum, tí sparingarnar eru allar brúktar. Tær eru brúktar so sum tað omanfyri er tilskilað.

Okkara róp nú á valdegnum 17. november verður tí: Steðgið ræningi! Setið kross við lista C. Javnaðarflokkin.

John Smith

